

Piaci útmutató az Indiai Köztársaságról

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

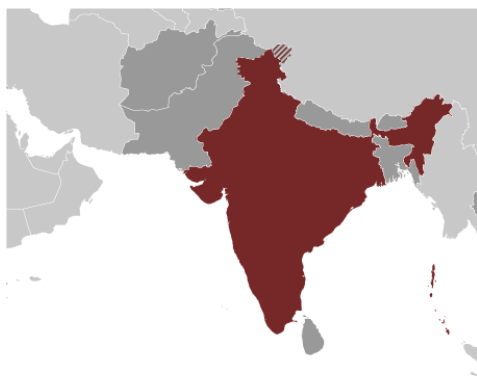
2022

Tartalom

Tartalom	2
Alapadatok.....	4
Gazdasági helyzet	6
1. Legfontosabb indikátorok.....	6
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	7
3. Gazdasági helyzet	7
4. További hasznos gazdasági információk.....	9
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	10
1. Politikai, államközi kapcsolatok	10
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	10
2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében.....	12
3. Idegenforgalmi kapcsolatok	13
Jogi, szabályozási környezet.....	13
1. Magyar export Indiába	13
2. Import Indiából	14
3. Vállalatalapítás	14
4. Egyéb.....	16
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés	17
1. EXIM országekockázati besorolás	17
2. Helyi fejlesztési bank	17
3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek.....	17
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	17
5. Tenderlehetőségek	19
Praktikus információk	20
1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok	20
2. Külgazdasági attasék.....	20
3. Indiai Nagykövetség Budapest	20
4. Beutazási feltételek.....	21
5. Egészségügyi helyzet.....	22
6. Közbiztonság	23
7. Infrastruktúra, közlekedés.....	24

8. Repülőterek, légitársaságok.....	24
9. Banki szolgáltatások elérhetősége	25
10. Egyéb.....	26
Kultúra.....	26
1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	26
2. Fontosabb ünnepek.....	27
3. Vallás, vallási szokások	28
4. Történelmi áttekintés	28
5. További hasznos információk	30

Alapadatok

Hivatalos név: Indiai Köztársaság

Főváros	Újdelhi
Államforma	Szövetségi Köztársaság
Államfő	Draupadi Murmu (köztársasági elnök)
Kormányfő	Narendra Modi
Hivatalos nyelvek	hindi, angol és 21 egyéb hivatalos nyelv (bengáli, marathi, telugu, tamil stb.)
Pénznem	Indiai rúpia (INR)
Területe	3 287 263 km
Lakossága	1,389,637,446 (becslés, 2022.)
Időeltolódás	GMT + 5 óra 30 perc
Nemzetiségi megoszlás	indoárja (72%), dravida (25%), mongoloid és egyéb (3%)
Vallási megoszlás	hindu 79.8%, muszlim 14.2%, keresztény 2.3%, szikh 1.7%, egyéb 2%
Jelentősebb városok (agglomerációval)	Újdelhi (30,3 millió fő) Mumbai (20,4 millió fő), Kolkata (14,9 millió fő), Bengaluru (12,4 millió fő), Chennai (10,9 millió fő), Hyderabad (10,0 millió fő) (2020-as becslés)
Nemzeti ünnep	Január 26. (Köztársaság napja) Augusztus 15. (Függetlenség napja) Október 2. (Mahatma Gandhi születésnapja)

Forrás: [India - The World Factbook \(cia.gov\)](https://cia.gov)

India 28 államra tagolódik (Ándhra Prades; Himácsal Prades; Meghálaja; Tripura; Arunácsal Prades; Dzsammu és Kasmír; Mizoram; Uttarakhand; Asszám; Dzshárkhand; Nágaföld; Uttar Prades; Bihár; Karnátaka; Orisza; Nyugat-Bengál; Cshattíszgarh; Kerala; Pandzsáb; Goa; Madhja Prades; Rádzsasztán; Gudzsarát; Mahárástra; Szikkim; Harijána; Manipur; Tamilnádu). Továbbá 7 szövetségi területtel rendelkezik az ország (Andamán- és Nikobár-szigetek; Csndígarh; Dadra és Nagar Haveli; Daman és Diu; Laksadíva; Puduccseri; Delhi). A tagállamok, Delhi és Pondicseri szövetségi terület saját választott

kormányval rendelkezik, míg a többi szövetségi terület élén a szövetségi kormány által kinevezett hivatalnok áll.

India tagja a következő szervezeteknek: ENSZ, IMF, UNESCO, Nemzetközösség (Commonwealth of Nations), WTO, Arab Liga (megfigyelő státuszú tag), Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN), G8+5, G20, G33, BRICS

Forrás:

Wikipedia:

http://hu.wikipedia.org/wiki/India_sz%C3%B6vets%C3%A9gi_ter%C3%BCletei

https://hu.wikipedia.org/wiki/India_k%C3%B6zigazgat%C3%A1si_beoszt%C3%A1sa

Az ország hivatalos honlapja angol nyelven: <http://india.gov.in/>

India államai és szövetségi területei (Varga Ágnes: A regionális gazdasági fejlettségi különbségek társadalmi háttere Indiában az ezredfordulón)

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GDP (milliárd USD)*	1828	1857	2039	2104	2290	2652	2719	2871	2623	3170
Egy főre jutó GDP (USD)*	1444	1450	1574	1606	1729	1981	2010	2100	1900	2277
Egy főre jutó GNI (USD)*	1480	1520	1560	1600	1690	1830	2020	2120	1900	2170
GDP növekedési üteme (% , év/év)*	5,5	6,4	7,4	8,0	8,2	7,2	6,8	4,0	-7,9	8,9
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	3,3	3,8	7,0	9,6	7,7	5,9	6,9	3,8	-1,2	n.a.
Infláció (fogyasztói árak, %)*	9,3	10,9	6,4	5,9	4,9	2,5	4,9	3,7	6,6	5,1
Exportvolumen (milliárd USD)*	378	410	431	422	435	462	479	529	474	485
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0.600	0.607	0.618	0.627	0.637	0.643	0.647	0.645	n.a.	n.a.
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	4,3	4,3	4,3	4,2	4,3	60,1	62,0	68	n.a.	n.a.

Forrás:

*<http://data.worldbank.org/country/india>

** <http://hdr.undp.org/en/statistics/>

***<https://tradingeconomics.com/india/competitiveness-index>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Legfontosabb exportpartnerek*	USA 17%, Egyesült Arab Emírségek 9%, Kína 5%
Legfontosabb exporttermékek**	kőolajszármazékok, drágakövek, vas és acél, gépi berendezések, járművek, szerves vegyszerek, gyógyszeripari termékek, gabona
Exportvolumen***	485 milliárd USD (2020)
Importvolumen****	493 milliárd USD (2020)
Legfontosabb importpartnerek****	Kína 15%, USA 7%, Szaúd-Arábia 5%, Egyesült Arab Emírségek 6%
Legfontosabb importtermékek	kőolajszármazékok, drágakövek, vas és acél, elektronikai termékek, gépi berendezések, szerves vegyszerek

Forrás:

*<https://tradingeconomics.com/india/exports-by-country>

**<https://tradingeconomics.com/india/exports-by-category>

***<http://www.worldstopexports.com/indias-top-10-exports/>

****<https://tradingeconomics.com/india/imports-by-country>

***** <https://tradingeconomics.com/india/imports-by-category>

3. Gazdasági helyzet

India, USD 2800 milliárdos GDP-jével 2019-ben a világ ötödik legnagyobb gazdasága volt. Ázsián belül Kína és Japán után a harmadik. Ugyanakkor, mivel a világ második legnépesebb országa ezért az egy főre jutó GDP-t számítva azonban már csak a 120. helyen áll (2018). India megkerülhetetlen szereplő lett a világgazdaságban, már 1960-ban is a nyolcadik legnagyobb GDP-vel rendelkezett.

Gazdasági szerkezetét tekintve az ország vegyes képet mutat. A bruttó hozzáadott-érték (GVA) több mint fele a szolgáltatóiparban (54,4%) keletkezik, de ugyanakkor a mezőgazdaság állítja elő a GVA 15,87%-át. Az ipar teljesítménye pedig 29,73%. A lakosság fele azonban még mindig az agrárszektorban dolgozik, a vidéki népesség ezért megkerülhetetlen tényező az ország gazdasági-politikai életében.

India nem kiemelkedően nyitott vagy zárt gazdaságú ország. Éves importja a GDP 17%-a, exportja pedig 12%. Az 1991-es gazdasági fordulat előtt India rendkívül elszigetelt volt a világtól, 1990-ben a vonatkozó két adat mindössze 8,55% és 7,13%. Összehasonlítva az indiai adatokat az alacsony közepes jövedelmű országok (ahová a Világbank besorolása szerint India is tartozik) átlagával (import 27,7%, export 28,5%) nem számottevően nagy különbség India gazdaságának méretét tekintve és majdnem megegyezik a kínai mutatókkal.

Az ország áruimportjának legnagyobb tétele a kőolaj és kőolajszármazékok behozatala, amely önmagában az import 32%-ért felelős. Ezt a nemesfémek és drágakövek behozatala követi, amely az import 12,5%-a. E két tétel együtt felelős az indiai import 44,7%-áért. Jól látható, hogy India ugyan kilencedik az importvolumen tekintetében a világban, annak szerkezete elég szerteágazó. Relációkat tekintve a legtöbb áru Kínából érkezik, azt az USA, majd Szaúd-Arábia követi.

Az áruexport legnagyobb tétele a kőolajszármazékok árucsoport (13.7%). Hasonló nagyságrendű a drágakövek, nemesfémek és ékszerek exportja. Ez az export 11,4%-a, ami a rendkívül erős gyémántfeldolgozó szektornak köszönhető, a világon eladott gyémántok 92%-át Indiában csiszolják. A többi árucsoportban kiegyensúlyozott a kivitel, mind a 7%-os határ alatt maradnak.

Az export iránya tekintetében az USA az első (ide tart az export 16%-a), de utána, az Egyesült Arab Emírátsok következnek. Ennek az a magyarázata, hogy adóoptimalizálási okokból számos indiai cég a kedvező adózású öbölmenti országon keresztül folytatja exportját. Ez jellemzően saját ottani leányvállalataikon keresztül bonyolódik. Az Egyesült Arab Emírátsok-béli leányvállalat nyomott áron megkapja az indiai anyacégtől az árut és a nyereség már ott keletkezik, ahol nincs vállalati nyereségadó. Hasonló megfontolások lehetnek amögött, hogy a harmadik célország Kína, a negyedik helyen pedig Hong Kong áll.

India – mint az egyik legdinamikusabban növekvő „nagy” gazdaság, valamint a „jövő piaca” - a közvetlen külföldi tőkebefektetések egyik kedvelt célpontja. 2000 óta kumuláltan USD 376,85 milliárd FDI érkezett az országba (ez az adat nem tartalmazza az újra befektetett nyereségeket). Az összes eddigi befektetés 34%-a Mauritiusról, 18%-a pedig Szingapúrból érkezett, ez a két ország a forrása az indiai FDI több mint felének. Ez szintén adóoptimalizálási okokra vezethető vissza. Számos indiai cég az indiai-óceáni szigetállamot használja befektetései kiindulópontjaként és vélhetően ez áll a szingapúri befektetések mögött is. Azaz az Indiába érkező FDI jelentős része (2017/18-ban 62,7%-a!) valójában indiai befektetés, csak adózási okokból a két miniállamon keresztül jut vissza Indiába.

A kormányzat célja leginkább az import-kiváltó beruházások bevonása és teljes gyártási vertikumok megteremtése (nettó exportőri pozíció elérése), és a későbbiekben az export-képesség is felmerülhet. Kinyilvánított szándék az USA-Kína kereskedelmi feszültségek kapcsán a Kína mellett vagy helyett új gyártási helyszínt kereső beruházók bevonása.

India hosszútávú céljai 2025-ig:

- A GDP értékének a jelenlegi duplájára növelése és az 5.000 milliárd USD elérése.
- Fenntartható 9%-os növekedés.
- 25%-ra növelni a gyártó szektor részesedését a GDP-ből.
- 50%-ra növelni a KKV-k részesedését az exportból.
- Megkészserezni a farmerek (a lakosság mezőgazdaságból élő több mint 50%-ának) bevételeit.

Az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának (UNCTAD) 2022 január 22-én közzétett befektetési trendjei szerint a globális közvetlen külföldi befektetések 2021-ben erőteljes fellendülést mutattak, 77 százalékkal 1650 milliárd USD-ra nőtt a 2020-as 929 milliárd USD-ról, meghaladva a pandémia előtti időszakot.

A szolgáltatások tekintetében India világszinten is vezető szerepet játszik az outsourcing, a call-centerek és egyéb back-office tevékenységek területén. India a telekommunikációs szolgáltatások terén is kiemelt szerepet tölt be, mivel ez a világ második legnagyobb, és legolcsóbb mobiltelefon-piac. Kiemelten fejlődnek az orvosi szolgáltatások, egyre több drága műtéti beavatkozást végeznek el Indiában külföldiek, akár a külföldi egészségbiztosítók által megtérítve is. Megjegyzendő, hogy az indiai egyetemek és kutatási

intézmények szorosan együttműködnek a cégekkel, illetve önállóan is jelentős projekteket valósítanak meg.

A koronavírus (COVID-19) világjárvány hatása nemcsak a globális gazdaságot állította meg, hanem India fejlődésének előrehaladását is lelassította. Míg kezdetben a fertőzés aránya nem tűnt olyan magasnak, mint más országokban, a meghozott elővigyázatossági intézkedések súlyos csapást jelentettek az ország fő iparágaira, mint a pénzügyi, ingatlan- és szolgáltatás szektorok. A lezárás miatt bekövetkezett veszteség értéke a becslések szerint meghaladhatja 26 milliárd dollárt. India gazdasága a tavalyi gazdasági év első negyedében 23,9%-kal zsugorodott, a másodikban 7,5%-kal, és csak az ezután megindult helyreállítás eredményeképp teszik éves szinten összesítve 7,1%-ra az indiai gazdaság 2020/21-es teljesítményének elmaradását a megelőző év adatától. Míg 2020 őszén a 2021/22-es évre szóló előrejelzés még csak 7-8%-os, 2021 március végén már 12,0%-os éves növekedést tartalmazott

Az export és a behozatal volumene drasztikusan visszaesett, különösen az alapvető fontosságú termékek, mint például a kőolaj, az élelmiszer-növények és a szén esetében. Várhatóan az ország autóiparának növekedési ütemét sújtja leginkább a kialakult helyzet, a melyet az energiaellátás és az IT ágazatok követnek. Indiában számos startup, kis- és középvállalkozás fog szembesülni ellátási zavarokkal és a kereslet csökkenésével. A Narendra Modi vezette kormány által eddig nyújtott gazdaságmentő támogatások nem bizonyultak hatásosnak a hanyatló gazdasági helyzettel szemben.

A 2021-22-es pénzügyi évben a reál-GDP növekedését 9,2%-ra Indiában becsülik (World bank adat), a 2020-21-es pénzügyi év 7,52%-os zsugorodásával szemben. Értékarányosan, a 2021–2022-es reál-GDP-t 147,54 billió INR-re (1,98 billió USD-ra) becsülik, szemben a 2020–21-es pénzügyi évre vonatkozó 135,13 billió INR-re (1,81 billió USD-ra) vonatkozó előzetes GDPbecsléssel. A valós bruttó hozzáadott érték (GVA) 135,22 billió INR-re (1,82 billió USD) becsülhető 2021–22-ben, szemben a 2020–21-es pénzügyi év 124,53 billió INR-rel (1,67 billió USD), ami 8,6 százalékos növekedést mutat. Nominális GDP tekintetében, a 2021-2022-es pénzügyi év során jelentős, mintegy 17,6 százalékos növekedés várható. A 2021–2022-es pénzügyi évre a nominális GDP-t 232,15 billió INR-re (3,12 billió USD-ra) becsülik, szemben a 2020–2021 közötti időszakra vonatkozó 197,46 billió INR-re (2,65 billió USD) vonatkozó előzetes becsléssel szemben.

Forrás:

CIA Factbook: [India - The World Factbook \(cia.gov\)](https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/docs/india.html)

Export Hungary: <http://exporthungary.gov.hu/download/b/5f/b2000/India%20V3.pdf>

Wikipedia: [https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(PPP\)_per_capita](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(PPP)_per_capita)

Statista: <https://www.statista.com/statistics/1107798/india-estimated-economic-impact-of-coronavirus-by-sector/>

4. További hasznos gazdasági információk

CIA Factbook: [India - The World Factbook \(cia.gov\)](https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/docs/india.html)

ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index: <http://hdr.undp.org/en/statistics/>

Versenyképességi Index:

http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf

A Világbank adatbázisa: <http://data.worldbank.org/country/india>
 Gazdaságtörténet: <http://www.mapsofindia.com/history/economic.html>
 Az ENSZ adatai: <http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crname=India>
 EU Market Access Database: <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/india/>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

Külkapcsolatainkban Indiát - a világ második legnagyobb lélekszámú, gyorsan növekvő, jelentős gazdasági potenciállal rendelkező és nagyhatalmi státus elérésére törekvő hatalmát - stratégiai fontosságú, globális partnernek tekintjük mind politikai, mind gazdasági téren. Államközi kapcsolatainkat a baráti légkör, a kölcsönösen előnyös és sokoldalú együttműködés, az intézményesített kapcsolatrendszer és a rendszeres magas szintű személyes találkozók jellemzik. A magyarországi rendszerváltozást követően élénkültek a törvényhozásaink közötti kapcsolatok. Folyamatosak a két ország közötti szakminiszteri, illetve külügyi konzultációs megbeszélések.

Forrás: <https://delhi.mfa.gov.hu/page/india>

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

A magyar-indiai külkereskedelem áruszerkezete (Millió USD)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Összesen	276,7	255,3	245,4	376,2	459,8	489,8	387,6	582,4	-183,1	-234,5	-142,2	-206,2
Élelmiszer, ital, dohány	3,0	4,6	7,5	7,5	13,6	10,9	9,6	3,4	-10,6	-6,3	-2,1	-4,1
Nyersanyagok	4,0	3,0	2,7	2,9	3,8	5,0	5,3	5,3	0,2	-2,0	-2,6	-2,4
Energiahordozók	0,2	0,1	0,1	0,1	0	0,2	0,2	0,2	0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Feldolgozott termékek	123,6	127,7	125,4	124	231	269,9	191,2	165,2	-107,4	-142,2	-65,8	-41,2
Gépek, gépi berendezések	145,9	119,7	109,7	159	211,4	204	181,3	262,3	-65,5	-84,3	-71,6	-103,3

Forrás: KSH

India nem tartozik a jelentős külkereskedelmi partnereink közé, részaránya exportunkban 0,2%-os, míg importunkban 0,42%-os. A 2019. évi kereskedelmi áruforgalom nagyságát tekintve az ázsiai relációk között is a 6. helyen állt. • Exportunk diverzifikált, nincs olyan tétel, amely kiugróan magas arányt képviselne. 2019-ben az Indiába irányuló magyar export

legnagyobb tételét (14,5%) az antibiotikumok képezték. További fontos exportcikkeink a gépek és felszerelések, az elektromos gépek és ezek alkatrészeik. A két ország közötti áruforgalom 2021-ben 958,6 millió USD volt, amelyből a magyar export értéke 376,2 millió dollárt ért el, míg az import értéke 582,4 millió dollár volt.

Áruexportunk növelését az indiai protekcionista gazdaságpolitika és a piac sajátosságai jelentősen megnehezítik. A „Make in India” program keretében pedig India minden terméket alapvetően hazai termeléssel kíván előállítani, csak olyan termékeket importál, melyek előállítására nem képes. Kormánypolitika az importkiváltás. Ennek megfelelően elmondható, hogy Indiában nem a termékek importját keresik, hanem azokat a külföldi fejlett technológiákat (és tőkéket), melyek a hazai gyártást lehetővé teszik. Ennek megfelelően az Indiával sikeres gazdasági kapcsolatokat fenntartó vállalkozások - és különösen a nagy világcégek termékeiket nem is exportálják Indiába, hanem gyárttatják Indiában. Ugyanakkor India kifejezetten törekszik rá, és szerteágzó támogatási rendszerrel igyekszik támogatni, hogy bevonzza az általa kiemelten kezelt területeken tevékenykedő gyártókat, beruházókat. A legnagyobb magyar cégek Indiában:

1. RICHTER GEDEON Vegyészeti Gyár Nyrt.
2. Mol Rt. 2013
3. Ganz Engineering and Energetics Machinery Ltd.
4. Organica Környezettechnológiák Zrt.
5. Tarant Hungary
6. EGIS Gyógyszergyár Nyrt.
7. Cason Engineering Plc

Forrás: <https://www.eoibudapest.gov.in/page/hungarian-companies-in-india/>

Magyarországot Indiában a gazdasági együttműködés területén – a politikai kapcsolatok megítélésével összhangban – továbbra is értékes üzletfélnek tekintik. Gazdasági kapcsolatainkat vitás kérdések nem terhelik, a két ország között hagyományosan jó a kötelék. A magyar vállalatok indiai piacra jutását a következő kétoldalú gazdasági megállapodások segítik:

- 2003 – Kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodás
- 2005 – Gazdasági együttműködési megállapodás
- 2015 - Gazdasági együttműködési megállapodás Karnataka tagállammal.

A magyar export szempontjából perspektivikus ágazatok, termékcsoportok a következők: gépek és berendezések, megújuló energiával kapcsolatos termékek, technológiák, hadiipar, vízgazdálkodási termékek (főleg szennyvízkezelés), biotechnológia, élelmiszer-feldolgozási gépek és technológiák, agrártechnológiák, távközlési termékek, infrastruktúra-fejlesztés, ICT, gyógyszer- és vegyipar, kikötők fejlesztése, valamint polgári légi közlekedés.

Hazánkban több mint 1,5 milliárd dollárnyi indiai befektetés van jelen, az indiai tulajdonosi háttérű cégek közel 10 ezer munkahelyet tartanak fenn Magyarországon.

A legnagyobb indiai befektetők Magyarországon:

Cégnév	Tevékenység
Sun Pharmaceutical Industries Ltd. (volt Alkaloida)	gyógyszergyártás és vegyipar

Avantha Group: Crompton Greaves (CG) Electric Systems Hungary Zrt. (volt Ganz Transelektro energetika és élelmiszeripar Villamossági Zrt.)

Apollo Tyres Hungary gumiabroncs gyártás

Alkaloida Vegyészeti Gyár Zrt. gyógyszergyártás és csomagolás

Columbian Tiszai Carbon Kft. 'carbon black' (ipari korom)

Cognizant Technology Solutions Budapest IT és üzleti szolgáltatások

Samvardhana Motherson Reflectec (SMR) Automotive Mirror Technology Hungary Bt. autóalkatrész (tükör) gyártás

Orion Elektronikai Kft. (Thakral Group) elektronika

Tata Consultancy Services (TCS) Ltd. globális tanácsadás, technológiai és BPO-szolgáltatások, IT és szoftverfejlesztés

Genpact Hungary Kft. üzleti szolgáltatások és technológiai megoldások

Wipro Technologies Ltd. IT, rendszerintegráció és kiszervezés

Satyam Computer Services (SCS) Ltd. ICT és szoftverfejlesztés (fejlesztő és szolgáltató központ, BPO Center)

UFLEX Ltd. India legnagyobb csomagolóanyag-gyártó cége csomagolóanyag-gyártat épít

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/b/5f/b2000/India%20V3.pdf>

Forrás:

Export Hungary: <http://exporthungary.gov.hu/download/b/5f/b2000/India%20V3.pdf>

Magyarország Nagykövetsége Újdelhi: <https://delhi.mfa.gov.hu/page/india>

2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara indiai vonatkozású külgazdasági rendezvényei közül az alábbi fontos események járultak hozzá a kétoldalú üzleti kapcsolatok fejlesztéséhez a magyar vállalkozások és az indiai üzletemberek között az elmúlt években:

- MKIK Üzleti delegáció Indiába, (Újdelhi, Mumbai) 2017. november 20-25.
- Magyar-indiai gazdasági fórum, Budapest, 2014. december 2.
- India fórum Budapest Indiai Nagykövetségén, Budapest, 2015. március 26.
- Magyar-indiai üzleti szeminárium - Az India EU Kereskedelmi és Iparkamarák Tanácsának látogatása, Budapest, 2018. június.26.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a intézményi szinten a következő szervezetekkel kötött együttműködési megállapodást bilaterális gazdasági kapcsolatok fejlesztése érdekében:

- MKIK - Indiai Export Szervezetek Szövetsége (1992)
- MKIK - Indiai-Magyar Üzleti Tanács (2003)
- MKIK - PHD Kereskedelmi és Iparkamara (2017)
- MKIK - Indai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége (2017)

- MKIK - EU-India Iparkamarák Testületének Tanácsa (2018)

3. Idegenforgalmi kapcsolatok

A Magyarországról Indiába irányuló szabadidő-turizmus nem jelentős. Főként üzleti vagy politikai jellegű utazások a jellemzőek. Az Indiából Magyarországra utazók szintén üzleti vagy politikai célból látogatják az országot. A bevándorlók pedig jellemzően nem a kelet- és közép-európai országokat választják céljukként.

Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?india#c>

Jogi, szabályozási környezet

Az indiai szabályozás áttekinthetlensége és bonyolultsága miatt kvalifikált, az indiai piacot és jogot, valamint a konkrét esetet jól ismerő jogi szakember tanácsa nélkül nem javasolt senkinek a szerződéskötés. Az indiai külkereskedelmi szabályok bonyolult és áttekinthetetlen rendszerében rendkívül nehéz eligazodni. Mindenképpen javasolt minden exportálni kívánó magyar cég számára szakértő tanácsadó igénybevétele. Exportügyletek esetén kizárólag megbízható nemzetközi banknál megnyitott, visszavonhatatlan L/C vagy előre fizetés javasolható. Más fizetési módnál vita, reklamáció, illetve a vevő nem teljesítése esetén a követelés, a kintlévőség behajtására alig van lehetőség. Jóllehet a követelés érvényesítésére a jogi keretek adottak, a jogi eljárások hosszadalmasak, esetenként sok évig is eltartanak, s a végrehajtás igen gyenge.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/b/5f/b2000/India%20V3.pdf>

1. Magyar export Indiába

A behozatallal és a kivitellel kapcsolatos szabályozást az indiai kormány ötéves időszakra, évenként felülvizsgálva, az *Export-Import Policy*-ban rögzíti. A termékek jelentős része a Foreign Trade Policy Open General Licences (OGL) fejezetének hatálya alá esik, azaz korlátozás és engedélyezés nélkül importálható. Azon termékekre, melyek az OGL hatályán kívül esnek, háromféle szabályozás lehet érvényes: a behozatal tilos; engedélyhez kötött és „canalized”, azaz csak állami vállalatok monopóliuma a behozatal. A Foreign Trade Policy, a hozzá kapcsolódó eljárási szabályokkal (Foreign Trade Procedure), illetve a végrehajtásáért felelős állami szervezet, a Directorate General of Foreign Trade egyéb rendelkezései hozzáférhetők az alábbi webhelyen:

<http://commerce.gov.in/InnerContent.aspx?Type=TradePromotionmenu&Id=257>

A behozatali tilalom alá eső termékek frissített listája: http://www.dgft.org/itc_hs_code.html

A behozatali vámok többségénél a legmagasabb vámérték 35%, míg az átlagos vámteher 33% körüli. Az eljárási mechanizmus a CIF (Cost, Insurance and Freight), ami azt jelenti, hogy az importvám- és adóköltségek a teljes szállítmányra fizetendőek, amely már tartalmazza az importált termékek biztosítási és fuvardíj-költségét.

Az importot ezen felül még egy 4%-os ún. Special Additional Duty (SAD) is terheli. Az egyes szövetségi államok által a belföldi termelésre kivetett, termékenként különböző mértékű adók (Excise Duty) kiegyenlítése céljából egy további adót (Counterveiling Duty vagy Additional Duty) is kivetnek a behozatalra. Az átlagtól eltérő, igen magas, 100-240%-os vám terheli a gépjárművek, a motorkerékpárok, a nyers étolajok, a szeszesitalok és a csirkehús behozatalát. Kedvezményes behozatali vámot alkalmaznak az IT-eszközök és távközlési berendezések, a textilipari gépek, a cement és klinkertégla, az arany, a repülőgépek és a légiközlekedéssel kapcsolatos egyéb berendezések, illetve egyes esetekben, korlátozott időre az alapvető agrártermékek behozatalánál.

Exportügyletek esetén kizárólag megbízható nemzetközi banknál megnyitott, visszavonhatatlan L/C vagy előre fizetés javasolható. Más fizetési módnál vita, reklamáció, illetve a vevő nem teljesítése esetén a követelés, a kintlévőség behajtására alig van lehetőség. Jóllehet a követelés érvényesítésére a jogi keretek adottak, a jogi eljárások hosszadalmasak, esetenként sok évig is eltartanak, s a végrehajtás igen gyenge.

Áruk ATA-carnet alapján történő ideiglenes bevitele nem lehetséges. A nemzetközi kiállításokra és szakvásárokra a kiállítandó áruk, kiállítási installációk importja, hat hónapon belüli re-export kötelezettség mellett lehetséges. A jogtiszt szoftverek bevitele Indiába adómentes.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/b/5f/b2000/India%20V3.pdf>

2. Import Indiából

Általában az európai üzleti gyakorlatok és szabványok érvényesek az importra, így az EU közös tarifái vonatkoznak Magyarországra is. Az Európai Unióba (EU) történő exportról az Európai Bizottság Export Helpdesk webhelyén található információ: <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/>

A magyar jogszabályok szerint léteznek olyan tételek, melyek az EU szabadkereskedelmi szabályai alól kivételt képeznek. Bizonyos termékek kiviteléhez vagy behozatalához a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Iroda engedélyéhez van szükség.

Forrás és további hasznos információk:

Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal - MKEH: <http://mkeh.gov.hu/>

EU vámhatóság: https://ec.europa.eu/taxation_customs/home_en

Magyar Nemzeti Adó- és Vámhivatal: <http://www.nav.gov.hu>, <http://en.nav.gov.hu>

3. Vállalatalapítás

Külföldi cég Indiában vállalatot a Reserve Bank of India (RBI, <https://www.rbi.org.in/>) ill. a Foreign Investment Promotion Board (FIPB – több kormányzati tárca képviselőjét magában foglaló, az indiai Kereskedelmi és Ipari Minisztérium felügyelete alatt működő hatósági testület) engedélyével alapíthat. A kormány évente frissíti azon tevékenységi körök jegyzékét, ahol a hatósági jóváhagyás az RBI által automatikusan történik, illetve külön kormányrendelet határozza meg az egy-egy tevékenységi körben, iparágban alapítandó vállalkozásban engedélyezett külföldi tulajdoni hányad felső határát.

A piaci kapcsolatok egy adott szintje megkívánhatja az állandó képviselet valamilyen formájának működtetését. Azok a külföldi cégek, amelyek nem kívánnak önálló

leányvállalatot, avagy indiai partnerrel közös vegyesvállalatot alapítani, a jelenlegi szabályozás szerint három képviseleti forma közül választhatnak: összekötő iroda (laison office), projekt-iroda, vagy ágazati iroda (branch office). E képviseltek létrehozásához szükség van a központi bank, a Reserve Bank of India (RBI, <https://www.rbi.org.in/>) engedélyére, továbbá szükséges a képviselertet bejelenteni a cégbíróságon is (Registrar of Company).

Összekötő iroda: a képviseltek ezen formája kereskedelmi tevékenységet Indiában nem folytathat, kizárólag piackutatási és kapcsolódó marketingtevékenység engedélyezett számára. Ennél fogva bevételre nem tehet szert, így adókötelezettsége sem keletkezik. Működésének minden költségét a külföldi központ átutalásaiból kell fedeznie, mely összegből visszautalás nem engedélyezett. Az ún. Foreign Exchange Management Act (FEMA) rendelkezik az összekötő iroda létesítésének szabályairól, mely szerint a Reserve Bank of India (RBI, www.rbi.org.in) engedélye szükséges az alapításhoz. Az iroda létesítésekor a cégbíróságnál be kell nyújtani a létesítő vállalat alapító okiratát, legutolsó mérlegét és mindazon szerződések másolatát, melyek indiai céggel jöttek létre. A további működés során azonban újabb mérleg (full balance sheet), illetve nyereségkimutatás (P/L) nem kötelező.

Az ágazati iroda nem bejegyzett cég, mivel az anyacég Indiában működő ágának minősül. Az RBI az alábbi tevékenységek folytatását engedélyezi: anyavállalat képviseltek, kereskedelmi ügynöki tevékenység, kutatási tevékenység az anyavállalat részére, amennyiben a kutatási eredmények indiai vállalatok számára hozzáférhetők, export- vagy importtevékenység, technikai és pénzügyi együttműködés előmozdítása helyi és külföldi cégek között, tanácsadás, IT- és szoftverfejlesztési szolgáltatások, valamint az anyavállalat termékeivel kapcsolatos műszaki szolgáltatások teljesítése.

Az ágazati iroda nem folytathat termelő, kivitelező, vagy feldolgozó tevékenységet. Mivel e képviseltek forma tényleges üzleti tevékenységet folytat, ezért mérleg és nyereségkimutatás benyújtására, adófizetésre kötelezett. Adózott nyeresége repatriálható.

A projektiroda ideális forma olyan képviseltek létrehozására, melyre ideiglenes jelleggel, egy-egy konkrét megbízatás ellátása érdekében van szükség. Általában a kormányzat által támogatott építési projektek, indiai vagy nemzetközi pénzügyi intézmények, nemzetközi szervezetek által finanszírozott projektek megvalósítására hozhatók létre, igen egyszerű engedélyezési eljárás mellett.

Az előbbieken ismertetett képviseltek formák Indiában ingatlantulajdont nem szerezhetnek, azonban ingatlant – legfeljebb 5 évre – lízingelhetnek.

Az üzleti élet hagyományos központjának Mumbai (Bombay) és Újdelhi tekinthető, mindazonáltal ma már nem ritka, hogy a legnagyobb multinacionális vállalatok nem ezeket a központokat részesítik előnyben. Púne olyan nagyvállalatoknak ad otthont, mint a GE, az AT&T, a John Deer, a Whirlpool, Aurangabadban található a Colgate-Palmolive, Vadodarában a General Motors, Indore mellett a Procter&Gamble. A Karnataka állambeli Bangalore-t pedig gyakorta az indiai „Szilícium-völgy” elnevezéssel illetik.

Forrás és további hasznos információk:

Tudnivalók a vállalat alapításról:

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/india>

Investindia.gov, befektetési lehetőségek: <http://investindia.gov.in/>
RBI, <https://www.rbi.org.in/>)
India Kereskedelmi és Ipari Minisztériuma: www.dipp.gov.in
Worldwide Corporate Tax Guide 2019: https://www.ey.com/en_gl/tax-guides/worldwide-corporate-tax-guide-2019

4. Egyéb

Ingatlanvásárlás:

Nem indiai állampolgár nem vásárolhat ingatlant az országban, még egy indiai állampolgárral közösen sem. Az ingatlanbérlet is eltérő a külföldiek számára: a bérleti időszak a központi bank engedélye nélkül nem haladhatja meg az 5 évet.

Azon külföldi vállalatok, amelyek létrehozta egy irodát vagy bármilyen üzletet, a központi bank szabályozásának megfelelően szerezhetnek ingatlant. Erről bővebben a központi bank honlapján lehet tájékozódni: <https://www.rbi.org.in/>

Az indiai törvények a földtulajdon szerzését, adás-vételét széles körben korlátozzák, a jogszabályok átláthatatlanok, több rendelet félreérthető. Indiában nem működik megbízható rendszer – beleértve az ingatlan-nyilvántartás rendszerét – az ingatlan-tulajdon fedezetként, biztosítékként, jelzálogként, a végrehajtás során a tartozások kiegyenlítésének eszközeként történő igénybe vételére.

A jó minőségű, irodának alkalmas ingatlanok árai a nagyvárosokban a nyugat-európai áraknál magasabbak. Az utóbbi időben azonban számos nagyváros-közelebbi kisebb településen épül egyre több irodaház, megfelelő infrastruktúrát kínálva jóval kedvezőbb árakon. Nagyszámú ipari park kezdte meg működését az elmúlt években, és számuk tovább növekszik. Elsősorban a szoftver-fejlesztés, a biotechnológia és a gépjármű, illetve alkatrészgyártás számára biztosítanak kedvező üzleti és üzemi infrastruktúrát.

Forrás: <http://www.globalpropertyguide.com/Asia/India/Buying-Guide>

Ingatlan-adásvétel, Indiaproperty.com, ingatlanvásárlási kalauz:

<http://www.indiaproperty.com/>

Szerzői jogok:

Az indiai törvények rendelkezésekkel védik a szerzői jogokat. India tagja a Berni Szerzői Jogi Konvenciónak, és belföldi jogszabályai – a nemzetközi normákkal összhangban – súlyos szankciókkal sújtják a jogok megsértőit. A kereskedelmi és szolgáltatási védjegyek védelmét is a nemzetközi elvárásoknak megfelelő törvény, a Trademark Bill 1999 szabályozza. A szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos törvények végrehajtása azonban gyenge és akadozik. A bírósági eljárások végeláthatatlan hosszúsága, a végrehajtás hiánya, illetve a hatósági, rendőrségi intézkedések elmaradása általános. A szabadalmi védelem (patent) tekintetében az indiai jogszabályok még nem teljesen felelnek meg a nemzetközi elvárásoknak, a „termékvédelem” helyett az „eljárás védelmének” ismerik csak el, és e védelmet is általában mindössze öt évre biztosítják. Az angolszász jogrendszer alapján működő bíróságok általában megfelelő jogbiztonságot nyújtanak a tulajdoni és a szerződésekkel kapcsolatos jogok védelmének érdekében, azonban a bírósági eljárások rendkívül hosszadalmasak, a peres ügyek elhúzódnak. India tagja az 1958-as New York-i

Konvenciónak. A választottbíróági eljárással kapcsolatos – jelenleg hatályos – törvény, a „The Arbitration and Conciliation Act” 1996-ban lépett életbe. A jogszabály az ENSZ Kereskedelmi Jogi Bizottsága (UNCITRAL) által ajánlott modell alapján készült, és a kereskedelmi szerződésekkel kapcsolatos vitás kérdések rendezésének nemzetközileg elfogadott választottbíróági gyakorlatát veszi át.

Forrás és további hasznos információk:

A szellemi tulajdon hivatalos honlapja - India: <http://www.ipindia.nic.in/>

Általában a jogról, Lawsofindia.org, online jogszabály gyűjtemény:

<http://www.lawsofindia.org/>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

Az EXIM (Mehib Zrt.) 2022. május 31-től hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint India a 4-es országkockázati kategóriába esik, tehát szuverén, szubszuverén, bank, és magánnevő hiteladós esetén biztosítható (két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában), de projekt típusú kockázat esetén nem.

Forrás: <http://exim.hu/>

<https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

2. Helyi fejlesztési bank

[Ázsiai Fejlesztési Bank \(Asian Development Bank\)](#)

[India kirendeltség \(India Resident Mission\)](#)

Cím: 4 San Martin Marg, Chanakypuri, New Delhi 110021 India

Tel: +91 11 2410 7200

Fax: +91 11 268 70945

Web: <https://www.adb.org/countries/india/opportunities>

3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek

[Invest India](#)

2009-ben a kormány egy külön szervezetet hozott létre a tőkebefektetések megkönnyítésére, Invest India néven. Az ügynökség jó kiindulópont mindenkinek, aki indiai befektetések iránt érdeklődik.

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Indiában külön kereskedelmi és külön iparkamara létezik, mindkét szervezetet a kormány hozta létre. Az Indiai Kereskedelmi Kamara (ICC) elsősorban nagyobb ipari termelőcégek támogatására szerveződött, számos szerve megtalálható az egész országban. Az Indiai Kisiparosok Tanácsát (Indian Council of Small Industries – ICSI) a kisebb vállalkozások, vidéki kézművesek támogatására alakították meg.

Kamarai Szövetség ([FICCI, Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry](#)).

Cím: Federation House, Tansen Marg, New Delhi 110001

Telefonszám: 91-11-23738760-70

Fax: 91-11-23320714, 23721504

E-mail: ficci@ficci.com

A FICCI weboldalán megtalálhatóak az indiai kereskedelmi kamarai szervezetek elérhetőségei, mint például:

India EU Kereskedelmi és Iparkamarák Tanácsa - [The Council of the European Union Chambers of Commerce in India](#)

PHD Kereskedelmi és Iparkamara - [PHD Chamber of Commerce and Industry](#)

SME Kereskedelmi és Iparkamara - SME Chamber of India Újdelhi Kereskedelmi Kamara - [Delhi Chamber of Commerce](#)

Cím: 49, Rani Jhansi Road, Opp. Jhandewalan Mata Mandir, New Delhi-110055

Telefonszám: 23616421, 23515828, 23518994, 23610397

Fax: 91-11-23628847, 23622815

E-mail: dcnd@nda.vsnl.net.in, support@delhichamber.com

Mumbai Kereskedelmi Kamara - [Bombay Chamber of Commerce](#)

Cím: Mackinnon Mackenzie Building, 4, Shoorji Vallabhdas Marg, Mumbai - 400001

Telefonszám: +91-22 - 49100200 / 49100213

Email: bcci@bombaychamber.com

A Kereskedelmi Kamara (ICC) elérhetőségei:

1. [Központi Iroda: Indian Chamber of Commerce](#)

Cím: 4, India Exchange Place, Kolkata-700001

Telefonszám: 91-33-22303242-44

Fax: +91-33-22313377/22313380

E-mail: ceo@indianchamber.net

Az indiai Kereskedelmi Kamarák honlapjait összefoglaló linkgyűjtemény megtalálható az alábbi címen: <http://www.indianchamber.org/contact-us/>

[Az Indiai Kisiparosok Tanácsa \(Indian Council of Small Industries – ICSI\):](#)

Cím: 19 / 2, Banamali Naskar Road, 2nd Floor, (Behala) Kolkata - 700 060

Telefonszám: 2407 - 1001

Fax: (91 033) 2407 - 0924

E-mail: icsi@vsnl.com

A Confederation of Indian Industry (CII, <http://www.cii.in/>) a magánszektor képviselő szervezet.

Európai Üzleti és Technológiai Központ - [EBTC](#)

Az MKIK együttműködési megállapodást kötött az EBTC-vel, melynek honlapján számos dokumentum elérhető a stratégiai kiemelt szektorokról (biotechnológia, logisztika,

energetika, környezetvédelem). A Eurochambres indiai programjáról (EBTC) angolul: <http://www.eurochambres.eu/Content/Default.asp?PageID=234>

Az EU által működtetett vállalkozásokat segítő szervezetek:

Az India IP SME Helpdesk az európai kkv-k támogatása érdekében az Európai Bizottság társfinanszírozásával létrejött projekt, amelynek keretében a kkv-k gyakorlatias, első kézből származó, megbízható tanácsokat kaphatnak a szellemi tulajdon és annak védelme területén India tekintetében.

Az India IP SME Helpdesk ingyenesen hozzáférhető anyagai és szolgáltatásai a következők: útmutatók, e-learning modulok, webináriumok, tréningek, videók, podcastok, ország specifikus szellemi tulajdoni tájékoztatók.

Elérhetőség:

E-mail: india@iprhelphdesk.eu

Web: https://intellectual-property-helphdesk.ec.europa.eu/regional-helphdesks/india-ip-sme-helphdesk_en

5. Tenderlehetőségek

Az országban nincs központi közbeszerzési intézmény, a központi beszerzéseket az egyes minisztériumok önállóan intézik tenderkiírás formájában.

A legjelentősebb, leggyakoribb tenderkibocsátó minisztériumok, szervezetek: Védelmi minisztérium (Ministry of Defence), Belügyminisztérium (Ministry of Home Affairs), központi rendőrség (Central Reserve Police Force), egyes szövetségi államok minisztériumai és önkormányzati szervei

A közbeszerzésekre vonatkozó információk a központi kormányzat és a legtöbb szövetségi állam honlapján megtalálhatóak. Központi kormányzati: <https://eprocure.gov.in/cppp/>

Az Indiai Központi Kormány 2017. június 15-én kiadott „Public Procurement (Preference to Make in India), Order 2017” címet viselő rendeletével a közbeszerzések során elsőbbséget biztosít a hazai gyártású termékek, valamint a hazai vállalkozások által nyújtott szolgáltatások részére, amennyiben van rá hazai vállalkozó. Hiába nyer egy külföldi cég, amennyiben azon az áron belföldi cég elvállalja, akkor azzal fognak szerződni. 5 millió rúpia értékhatár (EUR 70.000) alatti közbeszerzéseken csak és kizárólag a hazai gyártók / szolgáltatók vehetnek részt.

Általánossá vált az a gyakorlat, hogy a tenderek kiírása során sok esetben meghatározzák a kötelező hazai hányadot, amelyet helyi partnerrel kell kielégíteni. Nem szokatlan, hogy egy eljárás több évig zajlik, s bármiféle ismertett ok nélkül áll az „ügy” esetleg akár hónapokig is. Általánosságban a helyi viszonyokat, a konkrét kiírást jól ismerő indiai partner nélkül nem ajánlott a tendereken indulni.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/f/98/62000/India.pdf>

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok

Újdelhi:

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Pethő Gyula

Nagykövetség címe: 2/50-M Niti Marg, Chanakyapuri, New Delhi 110 – 021, India

Telefonszám: (+91-11) 2688-1135

Fax: (+91-11) 2688-6749

E-mail: mission.del@mfa.gov.hu

Konzuli osztály e-mail címe: consulate.del@mfa.gov.hu

Web: <https://delhi.mfa.gov.hu/>

Mumbai:

Főkonzul: Jári Ferenc

Főkonzulátus címe: TCG Financial Centre, #803, 8th Floor, C53, G Block, BKC, Bandra East, Mumbai 400 098

Telefonszám: (+91 22) 6770-1637

E-mail: mission.mum@mfa.gov.hu

Konzuli osztály e-mail címe: consulate.mum@mfa.gov.hu

Web: <https://mumbai.mfa.gov.hu/>

2. Külgazdasági attasék

Magyarország külgazdasági attaséi Új-Delhiben:

Dr. Makk László (e-mail: Lmakk@mfa.gov.hu)

Maruzs Patrik (e-mail: patrik.maruzs@mfa.gov.hu)

Web: <http://exporthungary.gov.hu/kulgzadasagi-attasek?india-ujdelhi>

Magyarország külgazdasági attaséja Mumbaiban:

Dr. Mike Pál (e-mail: pal.mike@mfa.gov.hu)

Web: http://exporthungary.gov.hu/kul_gazdasagi-attasek?india-mumbai

3. Indiai Nagykövetség Budapest

A budapesti Indiai Nagykövetség aktív szerepet vállal az indiai-magyar kapcsolatok működtetésében. Létrehozták az Indiai Kulturális Központot, amely üzleti és kulturális programokat szervez havonta többször.

A jelenlegi nagykövet őexc. **Partha Satpathy**

Elérhetőségek:

Cím: Embassy of India 1025 Budapest, Búzavirág utca 14.

Telefon: (36-1) 325-7742/43

Fax: (36-1) 325-7745

Web: <https://www.eoibudapest.gov.in/>

4. Beutazási feltételek

Az Indiába utazó magyar állampolgároknak valamennyi beutazási forma esetén vízummal kell rendelkezniük. Vízumot [India budapesti nagykövetségén](#) kell igényelni.

Turizmus, családlátogatás, ismerősök meglátogatása, üzleti tárgyalás, rövid idejű gyógykezelés céljából 2015. augusztus 15-től kezdődően elektronikus vízum (e-Tv) is igényelhető magyar állampolgárok számára is a következő <https://www.iva.com/india-visa-application> oldalon.

Munkavállalás, vagy tanulmányok folytatása céljából való hosszú távú, 180 napot meghaladó tartózkodást lehetővé tevő vízummal való rendelkezőknek a beutazást követően a regionális idegenrendészeti hatóságnál személyesen be kell jelentkezniük. Ennek elmulasztása, továbbá a vízum érvényességi idejét meghaladó tartózkodás (túltartózkodás) bűncselekmény, ami 5 évig terjedő szabadságvesztéssel sújtható. <https://boi.gov.in/content/general-instructions-registration-foreigners>

A vízumokkal kapcsolatos információkért, a vízumok beszerzésének módjáról, illetve a beutazás részletes feltételeiről [India Budapesti Nagykövetségénél](#) lehet érdeklődni.

Különös figyelmet érdemes fordítani az Indiába való belépéskor, még a határellenőrzésnél arra, hogy útlevelebe elhelyezésre került-e a beléptető bélyegzőlenyomat. Ennek hiánya a későbbiekben rendkívül megnehezítheti az országból való kilépést, előfordulhat, hogy illegális tartózkodás miatt büntetőeljárás indul a külföldi ellen.

Túltartózkodás esetén, ha arról az indiai hatóságok ellenőrzés során vagy harmadik személy bejelentése alapján tudomást szereznek, előzetes letartóztatást alkalmaznak, és büntetőeljárás megindítását kezdeményezik, ami akár évekig elhúzódó bírósági eljárásba torkolhat az ország elhagyásának lehetősége nélkül. Ezért túltartózkodás esetén érvényes hazaúti repülőjegy beszerzését követően javasolt haladéktalanul és önkéntesen felkeresni az idegenrendészeti hatóságot kilépést szolgáló engedély (exit permit) beszerzése céljából. E nélkül Indiát nem lehetséges elhagyni. A kilépést szolgáló engedély iránti kérelmet kizárólag elektronikus formanyomtatványon lehet benyújtani, ahol egyúttal az ügyintézéshez időpontot is lehet foglalni.

Indiai tartózkodás során az érvényes útlevelet ajánlott mindig magánál tartani az utazónak, a helyi hatóságok azt ellenőrizhetik, utazás során személyazonosság igazolására szólíthatnak fel. Különösen javasolt az útlevel személyi adatokat tartalmazó oldaláról és az indiai beutazást szolgáló vízumról az utazást megelőzően fénymásolatot készíteni. Ezt mindig biztonságos helyen, az útleveletől külön javasolt tartani. Útlevel elvesztése, ellopása vagy megsemmisülése esetén az indiai hatóságok minden esetben kéri ezeket a fénymásolatokat mind az elvesztés, a lopás vagy a megsemmisülés tényét rögzítő rendőrségi adatfelvételnél, mind az idegenrendészeti hatóságnál kilépési engedély (exit permit) beszerzésének igénylésekor. Útlevel elvesztése, ellopása, megrongálódása vagy megsemmisülése esetén a hazatérést szolgáló ideiglenes magánútlevel kiállítását követően, de még Indiából való elutazását megelőzően, a helyi jogszabályok alapján fel kell keresni az indiai idegenrendészeti hatóságot, kilépést szolgáló engedély kiállítása céljából. E nélkül Indiát nem lehetséges elhagyni. A kilépést szolgáló engedély iránti kérelmet kizárólag

elektronikus formanyomtatványon lehet benyújtani, ahol egyúttal az ügyintézéshez időpontot is lehet foglalni. <https://boi.gov.in/content/online-registration>

Az eljárás időtartama legalább 2 munkanap. Az idegenrendészeti hatóság az ország területén több kirendeltséggel is rendelkezik. <https://boi.gov.in/content/frro-contact-list>

India egyes szövetségi államainak területére, illetve azok egyes térségeibe való belépés előzetes engedélyhez kötött. A belépést szolgáló engedélyt az idegenrendészeti hatóság vagy a Belügyminisztérium adja ki. (<https://boi.gov.in/content/restricted-protected-area>)

Az ilyen jellegű igényt már a vízum kérelmezésekor jelezni szükséges India Budapesti Nagykövetségén.

A nemzetközi repülőtéri tranzitálás vízummentes.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?india#c>

5. Egészségügyi helyzet

Indiában a közegészségügyi helyzet, illetve tágabb értelemben a tisztaság hiánya jelentheti az utazó számára a legnagyobb kihívást, kockázatot. Érdemes ezért útikönyvekből tájékozódni az adott helyre jellemző körülményekről, ajánlott szállásokról, éttermekről. A vezetékes víz nem alkalmas emberi fogyasztásra, palackozott víz mindenütt kapható. A közegészségügyi követelményekben az európai színvonalhoz közelítő szolgáltatások az Európában megszokottnál is magasabb árfekvésűek, erre javasolt felkészülni, időben tájékozódni. Annak ellenére, hogy a budapesti indiai nagykövetség utazási egészségbiztosítás megléte nélkül is kiállítja a magyar állampolgárok részére az indiai vízumot, valamint tekintettel arra, hogy az európaihoz hasonló orvosi ellátás csak tetemes anyagi ráfordítás mellett vehető igénybe az Indiába utazóknak ajánlott teljes körű utas-, baleset- és egészségügyi biztosítást kötni az utazásukat megelőzően.

Viszonylag magas a dengue-láz kockázata, a megelőzés és védekezés fontossága elengedhetetlen. Szúnyogriasztó tapaszok, karkötők, füstölők, beltéri szúnyogriasztó dugaszok széles választékban elérhetők helyben is. Amennyiben magas láz, szem-, fej-, hátfájás, a testen kiütések észlelhetők, azonnal orvoshoz kell fordulni. Maláriával, chikungunya-lázzal, és Zika-vírussal is fertőzött területek India számos vidékén találhatóak.

Kerala szövetségi államban olyan megbetegedések és halálesetek fordultak elő, amelyet az elsősorban a denevérek által terjesztett Nipah vírusos fertőzéssel azonosítottak. A betegség magas lázzal, fejfájással, álmosággal, szellemi zavartsággal, epilepsziás rohamokkal, légzési nehézségekkel jár, és igen nagy számban halállal végződik. Az egészségügyi szervek azt tanácsolják, senki ne fogyasszon olyan zöldséget, gyümölcsöt, amelyeket madarak rágtak meg, ne igyanak datolyapálma nedveket, alaposan mossanak kezét betegekkkel való esetleges érintkezés után, illetve jelenlétükben viseljenek maszkot és kesztyűt, de leginkább kerüljék a betegekkkel való egy légtérben tartózkodást.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az orvosi, illetve kórházi ellátás a legnagyobb indiai városokban rendelkezik az életmentésre szakértelemmel és felszereltséggel.

A nagyvárosok súlyos légszennyezettsége miatt a légúti betegségben szenvedőknek asztma, allergia, stb.) fel kell készülniük az esetleges nehézségekre.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?india>)

6. Közbiztonság

Tekintettel a Nepálban szinte folyamatosan zajló tüntetésekre és sztrájkokra az indiai-nepáli határátkelőhelyeken összeütközésekre, és ezért fennakadásra lehet számítani. Az indiai-pakisztáni határszakasz teljes hosszában kiemelten veszélyes, terrortámadásnak és fegyveres határvillongásnak kitett térség. Jammu és Kasmír államban 2013 óta a biztonsági helyzet rossz. Az indiai-pakisztáni határszakaszra vonatkozó, „I. nem javasolt utazási célországok és térségek” kategóriába sorolás miatt egyáltalán nem javasolt a térségbe utazni.

India a terrorveszélynek fokozottan kitett ország. Az elmúlt néhány évben közforgalmú helyek rendszeresen voltak merényletek célpontjai. A támadásoknak leginkább a nagyvárosok a célpontjai, de vannak egyes, a szélsőséges mozgalmak által ellenőrzött vidékek, ahová ezért nem ajánlatos a beutazás. A városokban, főként a forgalmasabb pontokon ajánlott a körültekintő magatartás, óvatosság. A közforgalmú helyekre való belépéskor (metró, áruházak, szállodák és középületek) minden esetben biztonsági ellenőrzésre kerül sor. A politikai jellegű gyűléseket, pártközpontokat a választásokat követően is ajánlatos elkerülni.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium a „I. Nem javasolt utazási célországok és térségek” kategóriába sorolta: Jammu és Kashmir állam, Ladakh kivételével, valamint a keleti és északkeleti államokat (Manipur, Tripura, Assam, Nagaland, Meghalaya, Mizoram, Sikkim és Arunachal Pradesh) és az indiai-pakisztáni határvidék teljes hosszát.

„II. Fokozott biztonsági kockázatot jelentő célországok és térségek” kategóriába sorolta: Bihar, Jharkhand, Chhattisgarh, Nyugat-Bengál és Odisha államot.

India egyes szövetségi államaiba, így az Andaman és Nikobar szigetekre is, illetve azok meghatározott területére a turisták belépése előzetes engedélyhez kötött. Az engedélyezési eljárásról és az előzetes engedélyhez kötött területekről érdemes az utazást megelőzően időben tájékozódni India budapesti nagykövetségén.

Az elmúlt időszakban különös sajtó figyelem irányul a női turisták elleni, nemi erőszak körébe tartozó különféle bűncselekményekre. A nők és gyermekek elleni erőszak ugyanakkor az indiai társadalmi viszonyok között általános és mindennapos jelenség, az korántsem új keletű. Külföldi nők férfi kíséret nélkül való megjelenése zaklatásnak és erőszaknak való kitettséggel jár, mely még kellő elővigyázatossággal sem feltétlenül előzhető meg! Ezért kifejezetten kockázatos egyedülálló nőként vagy a női csoportban való utazás. Férfiakkal együtt utazó nők is minden esetben fordítsanak különös gondot közös szálláshelyük megválasztására, annak alapvető biztonsági felszereltségére (jól záródó ajtó, biztonsági lánc, kukucskáló ablak). Kerüljék el a forgalomtól távolabb eső helyeket, tömegközlekedést ne vegyenek igénybe, helyi, ún. autoriksa taxiba ne üljenek be és bármiféle szolgáltatási ajánlatot utasítsanak vissza, továbbá sötétedés után ne hagyják el szálláshelyüket. Mindig tartsanak maguknál mobiltelefont és mentsék el a helyi rendőrség segélyhívószámát. Még férfi kíséreléssel is különösen kockázatos lehet továbbá férfiakkal szóba elegyedni, férfiak bármiféle közeledésének elfogadása, még a legártatlanabbnak tűnő kapcsolatteremtés is. Utazásuk során indiai férfiakkal, kizárólag férfikísérő kommunikáljon. Kellő óvatosság, körültekintés javasolt a nyilvános helyek felkeresésekor. Kerülendő minden olyan ruházat vagy viselkedésforma, amit az indiai férfiak kapcsolatteremtésre

felhívásként értelmezhetnek (mosoly, szemkontaktus, kivágott, ujjatlan felső, rövid szoknya vagy baráti ismerkedés).

Gyakoriak a külföldiek sérelmére elkövetett csalások is, különösen a repülőtereken.

A monszun-időszakban a nagy mennyiségű csapadékhullás következtében földcsuszamlások és árvizek váratlanul jelentkezhetnek, melyek elsősorban az északnyugati országrészben az utak járhatatlanná válását okozhatják, és előre nem látható időszakokra egyes térségeket megközelíthetetlenné tehetnek. Ezért ebben az időszakban kifejezetten kockázatos lehet az e térségbe való utazás.

Előfordul továbbá, hogy a külföldieket italba rejtett kábítószerrel elkábítják, kirabolják, a nők ellen erőszakot követnek el. Semmiképp nem szabad elfogadni ételt vagy italt ismeretlenektől.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?india>

7. Infrastruktúra, közlekedés

India az ország igényeihez képest szegény hagyományos olaj- és szénforrásokban. Bizonytalan az áramellátás, gyakoriak az áramszünetek, és az áramhálózat nincs kiépítve. A házi energiafelhasználás aggregátorokkal, kis napelemekkel és akkumulátorokkal történik. E mellett a hűtőkapacitás és a hűtőkocsik használata is bonyolult és drága.

A közlekedési és szállítási infrastruktúra nincs jól kiépítve, így minél beljebb kell juttatni az árukat az országban, ez annál nehezebb, drágább és időigényesebb. Ez alól csak a légi szállítás a kivétel, amelyet India-szerte használnak az áruszállítás megbízhatóvá tételének érdekében.

Szárazföldi közlekedés: India közútjai az infrastruktúra elmaradottsága következtében túlszűfoltak, nem biztonságosak, sokszor nem felelnek meg a modern közlekedés kívánalmainak. A fővárosban az elmúlt évben jelentősen nőtt a nem halálos kimenetelű közúti balesetek száma. Indiában baloldali közlekedés van, illetve a nemzetközi jogosítvány elvileg érvényes, gyakorlatilag nem mindig fogadják el. A vasúti közlekedés relatíve biztonságos és gyors alternatíva. Az indiai vasúti hálózat jó, a jegyek foglalása számítógépes rendszeren keresztül történik, ezért nagyrészt megbízható, viszont a vonatok zsúfoltsága miatt célszerű időben gondoskodni a menetjegyről (a nagyobb pályaudvarokon működnek ún. „foreigners” pénztárlakok, ahol külön kvótából árusítják külföldieknek a menetjegyeket). Esetenként jelentős késésekkel kell számolni. Biztonsági szempontból javasolt a drágább osztályokon való utazás.

Légi közlekedés: Indiában belső repülőjáratok használatosak a nagy távolságok miatt, azonban ezek a légitársaságok sokszor nem kiváló állapotú gépekkel repülnek. Újdelhi repülőterének mind a nemzetközi, mind a belföldi terminálja túlszűfolt. Olcsó belföldi légitársaságok igénybevételekor különösen gyakoriak a késések. Érdemes figyelembe venni, hogy nemzetközi csatlakozás lekésése esetén a jegyátíratás nehézségekbe ütközhet.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?india#c>

8. Repülőterek, légitársaságok

Indiában jelenleg 34 nemzetközi repülőtér található. Közvetlen légi járat nem indul Indiába Budapestről, de egy átszállással szinte mindegyik nyugat-európai reptéren keresztül elérhető Újdelhi vagy Mumbai.

A nemzeti légitársaság az Air India, melynek fapados leányvállalata is van Air India Express, utóbbi főként a Közel-Keletre és Délkelet-Ázsiába indít járatokat.

Forrás és további hasznos információ:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_India

Újdelhi nemzetközi repülőtere (Indira Gandhi International Airport):
<http://www.newdelhairport.in/traveller.aspx>

Air India: <http://www.airindia.com/>

Air India Express: <http://home.airindia.in/>

9. Banki szolgáltatások elérhetősége

India gyorsan korszerűsödő és fejlődő bankrendszerrel rendelkezik, banki hálózata az egész országra kiterjed. A szektorra az állami tulajdonú bankok és pénzügyi intézmények túlsúlya jellemző. A korábban kizárólagosan állami tulajdonban lévő szereplők mellett a gazdasági reformok eredményeként immár egyre nagyobb számban működnek kizárólag magántulajdonú intézmények is. A bankrendszer szereplői: az állami szektor kereskedelmi bankjai, regionális vidéki bankok, különleges fejlesztési bankok, szövetkezeti bankok, a magánszektor bankjai és a külföldi érdekeltségű bankok. A központi bank, a Reserve Bank of India ellátja a bankrendszer ellenőrzési és felügyeleti funkcióit, az állami pénzügyi és devizagazdálkodási feladatokat, továbbá felelős a banki és egyéb pénzügyi tevékenységek végzéséhez szükséges engedélyek kiadásáért is. A betétbiztosítási feladatokat a központi bank által létrehozott Credit Guarantee Corporation látja el.

Az indiai bankok által kiállított tanúsítványok, nyilatkozatok a nemzetközileg elfogadott normáknak megfelelnek. Az indiai belföldi bankok egy kormányzati irányelv alapján kihelyezéseik 40%-át kedvezményes feltételekkel folyósítják a mezőgazdasági, az exportcélokat szolgáló és a kisipari/kiskereskedelmi tevékenységet folytató ügyfeleknek. A bankok kihelyezett hitelek 30-40%-át a kormánynak nyújtják.

Jelenleg közel 50 külföldi bank 180 fiókja működik Indiában, ügyfelek főként a nagyvállalati körből kerülnek ki. Indiában nem teljesen liberalizált a tőke- és valutaforgalom, ezért számos korlátja van a devizaműveleteknek. A magánszektor működésének elterjedésével a versenyhelyzet a bankok között is egyre kiélezettebb, melynek eredményeként szolgáltatásaik színvonala gyorsan emelkedik. A legtöbb magánbank magasan automatizált, elektronikus hálózatba kapcsolt ATM-el és más ügyfélszolgálóval jól felszerelt, a telefonos és elektronikus banki szolgáltatások széles körét biztosítja.

Külföldiek folyószámlát és befektetési számlát is nyithatnak Indiában, ehhez az útlevelekre és egyéb azonosító okmányokra van szükség. Turisták legfeljebb 6 hónapos időtartamra nyithatnak külföldiek számára létesített bankszámlatípust (Non-Resident (Ordinary) Rupee (NRO) account), de ezen felüli időtartamra is lehetséges a számlanyitás külföldi állampolgárok számára. A számlákon elhelyezett összeg repatriálására is van lehetőség.

Forrás: <https://www.rbi.org.in/home.aspx>

Néhány jelentős indiai bank internetes elérhetősége:

Reserve Bank of India: <https://www.rbi.org.in/>

Bank of Baroda: <http://www.bankofbaroda.com>

Bank of India: <https://www.bankofindia.co.in/>
Exim Bank of India: <http://www.eximbankindia.in/>
Punjab National Bank: <https://www.pnbindia.in/>

10. Egyéb

India telefonos országhívószáma: 91. Újdelhi körzetszáma: 11.

A munkaidő Indiában meglehetősen vegyes szerkezetű. Hivataloknál, állami intézményeknél a hivatalos munkaidő 10.00-18.00, közben 1 óra ebédidővel. A magánszektor ettől eltérő munkaidőt alkalmazhat. A magánkézből lévő üzletek nyitva tartása nincs szabályozva. A bankok nyitva tartása: hétfő-péntek 10.00-14.00, egyes bankoknál szombaton 10.00-12.00.

Az üzleti életben a számtalan nyelvjárás miatt az angol nyelv használata az elterjedt, azonban a beszélt angol nyelv nem feltétlenül egyszerűen érthető az európai angolhoz szokott fülnek. Jellemző, hogy néhány európai és ázsiai nyelvet is beszélnek a nagyobb cégeknél, de angol nyelvismeret nélkül Indiában nem lehet üzletet kötni – ebben az esetben tolmács feltétlenül szükséges.

Forrás: <https://www.lonelyplanet.com/india/a/nar/2b1d29c6-7055-4991-ac67-c761a530d6f0/356195>

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

India számtalan népcsoport és vallás gyűjtőhelye, melyek legtöbbször békességben megférnek egymással, de a muszlim-hindu ellentét néhány helyen akár terrorveszéllyel is fenyegethet. A népcsoportok közti különbségek mind ruházzkodásban, mind étkezési szokásokban, mind viselkedésben eltérnek. Nem szabad megjegyzésekkel illetni tárgyalópartnerünk ruházzkodását, vagy viselkedését akkor, ha ez láthatóan valamiféle rituális jegyeket mutat. (Pl. szikh turbán, hindu binda, imamalom stb.)

Az indiaiak rendkívül érzékenyek az országukkal, kultúrájukkal kapcsolatos kritikákra. A régi társadalmi-kulturális együttélés elemei, a vallási ellentétek, babonák, hagyományok erőteljesen meghatározzák az indiaiak viselkedését. Ennek egyik fontos eleme, hogy az indiaiak nem mondanak nyíltan nemet, nem mondják ki, ha valamit nem tudnak, vagy nem értenek. Indiában nagyon fontos a szóbeli kommunikáció, szeretnek beszélni, beszélgetni. Érdeklődésük sok esetben tolakodónak tűnő kíváncsiság, személyeskedés, de ez megfelel az indiai szokásoknak. Javasolt tartózkodással és fenntartással fogadni bármiféle ajánlatot, meghívást, amire ismeretlennel való szóba elegyedés esetén sor kerülhet. Az indiaiak a külföldiek iránt nem önzetlenül érdeklődnek, meghívásuk sok esetben hátsó szándékot rejt.

Előfordulhat, hogy a társaságban lévő indiai hölgyet nem mutatják be. Az indiai nők nem fognak kezet, ezt ne várjuk el, és ne is kezdeményezzük. A hölgyek kézcsókkal történő köszöntése nem szokás.

Az indiaiak elvárják a pontosságot. Tárgyalás közben még akkor is barátságosak, ha nem születik eredmény. A külföldiek számára csak hivatalos alkalmakkor kötelező az öltöny,

ekkor viszont a fehér ing és a nyakkendő is kötelező. Az ajándékot, ha az könnyű, jobb kézzel kell átvenni, a nehéz ajándék átvételéhez mindkét kéz használható. Indiaiaknak tilos marhabőről készült ajándékot adni, mivel hazájában a tehén szent állatnak számít. Ugyanígy a csikóbőrös kulacs ajándékozása is felér egy sértéssel. Az érzelmek nyilvános helyen történő kimutatása rendkívül ritka Indiában (és általában az ázsiai országokban), még házastársak között is.

Borralalót a szokásos helyzetekben adjunk, mértéke 5-10%.

A hinduk nem ehetnek marhahúst, de szeszes italt ihatnak. Ha kézzel kell enni valamilyen ételt, ahhoz csak jobb kézzel szabad nyúlni. Étkezés után citrommal illatosított meleg vízzel lehet kezet mosni.

Nem illik arról beszélni, hogy az indiaiak melyik kaszthoz tartoznak. Sok helyen le kell venni a lábbelit a vendéglátó házába való belépés előtt.

A sport India egyik központi beszédtemája, azonban ezt óvatosan kell kezelni, mivel a sportot nem ismerők számára a (fanatikus) szurkolók megsértése jelentős kellemetlenségekkel járhat.

Bollywood Ázsia filmipari központja, mely az üzleti, gazdasági érdekekre is hatással van: a gazdasági hatalom egy jelentős része a bollywoodi elit kezében összpontosul.

Külföldön jelentős számú indiai kolónia él, leginkább a Brit Nemzetközösség tagállamaiban (pl. Nagy-Britannia, Kanada, Dél-afrikai Köztársaság, Szingapúr, Ausztrália) és az arab országokban, ami nagy jelentőséggel bír az üzleti hálózatok és a munkavállalási lehetőségek szempontjából.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?india>

<https://www.lonelyplanet.com/india/a/nar/2b1d29c6-7055-4991-ac67-c761a530d6f0/356195>

2. Fontosabb ünnepek

- Január 26.: nemzeti ünnep, a köztársaság napja (1950. január 26.)
- Kumbh Mela – hindu zarándoklat, amit néhány évente tartanak meg, ilyenkor több tíz millió ember vesz rajta részt.
- „Loszár” tibeti újév, 15 napos buddhista ünnep egész Indiában, különösen Himácsal Prades, Szikkim, Ladak és Zászkar (Dzsászkar) tartományokban., Februárban vagy márciusban tartják, ez tartományonként változó.
- Rámnávámi – Ráma születésnapja – hindu ünnep, 1-9 napig tart, márciusban tartják.
- Augusztus 15.: a függetlenség napja (1947. augusztus 15.), India ekkor szabadult fel a brit fennhatóság alól. Az egész országban megünneplik, a leglátványosabban Delhiben.
- Krisna születésnapja, Dzsánmasztami – Krisna szülőhelye, Mathura akár egy hétig is tartja az ünnepet. Máshol lehet, hogy csak imádkoznak vagy édességet ajánlanak fel az Istennek. Augusztusban, esetleg júliusban van.
- Eid al-Fitr – háromnapos muszlim ünnep a Ramadán végén, a nők mehndi (=henna) díszítést viselnek.
- Gandhi születésnapja, Gandhi Dzsajanti – Mohandász Karamcsand Gandhi születésének évfordulója október 2-án. Imádkoznak Gandhi krematóriumának helyszínén. Az iskolák és üzletek zárva tartanak.

- Navrátri – hindu ünnep. Kilenc napig tart, a Daszera és Durga istennő ünnepét előzi meg. Különleges táncokat adnak elő, a legnagyobb ünneplés Gudzsarátban és Maharástrában van. Októberben, esetleg szeptemberben ünneplik.
- A fények ünnepe (Diváli) – hindu ünnep. Kartika holdhónapban tartják, októberben vagy novemberben. Diváli (Dipaváli) ötnapos ünnepe. Ajándékozás, tűzijáték, vajégetés és olajlámpák kihelyezése jellemzi.

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/India#.C3.9Cnneppek>

3. Vallás, vallási szokások

India fő vallása a hinduizmus (hindu vallás), de emellett sok mohamedán és buddhista is él az országban, valamint ezek mellett sok szekta is létezik. A hindu vallásrendszer nem kinyilatkoztatott vallás, mint pl. a keresztény, a muzulmán vagy a zsidó vallás, hanem folyamatosan fejlődik és változik.

A hinduk hite szerint a lélek örökkévaló, a test átmeneti. Az öröktől fogva létező lélek szüntelenül járja körforgását a létformák milliárdjai között, újjászületéseinek anyagi minősége előző tetteinek jutalma vagy büntetése. A körforgás célja a mindenség teljességének és a Dharmának (Törvény) a megismerése.

A hívők, életük során, életkoruknak és kasztjuknak megfelelő, kötelező liturgikus eseményeken esnek át, amelyet a papok (brahmanák) szolgáltatnak ki. A hinduknak életük során célkitűzéseket (purusárthák) kell megfogalmazniuk, melyek a vallás és a társadalmi elvárások alapján szigorúan szabályozottak.

Szertartásaikat gazdagon faragott templomaikban végzik, a fő helyen az általuk elsőként tisztelt Isten szobrával, akinek ételeket, virágokat, illatosítószeret, gyertyákat és keneteket ajánlanak fel. Az istenek számtalan cselekedetét és megnyilvánulását ünneplik, gazdag rítusok sorozatát építve ki a hívők körében. A templomba egyszerű ruházatban és lábbeli nélkül kell bemenni.

Az aszkéták átmenetet képeznek a szentek és az egyszerű halandók között, az emberi létezés anyagi és misztikus transzcendentális határán léteznek és szentként tisztelhetik őket.

A hindu vallás rendkívül gazdag jelképrendszere a mindennapi élet eseményeiben, a vallási és rituális élet díszítéseiben, a divatban, vagy a művészetek területén is jelentős szerepet játszik. Elterjedt szimbólum például a szvasztika, a végükön jobbra vagy balra hajló, megtört kereszt, mely az állandó mozgást jelképezi. A bindi egy festett, vagy bársonyból készült, kb. fél-egy centiméter átmérőjű pontszerű alakzat, eredetileg a férjezett (nem özvegy) nők jelképe, amelyet a homlokuk közepén hordanak.

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Hinduizmus>
https://hu.wikipedia.org/wiki/India#Vall%C3%A1si_etikett

4. Történelmi áttekintés

Az első nagyobb civilizáció időszámításunk előtt mintegy 2500 évvel virágzott India területén, az Indus folyó völgyében. E civilizáció legnagyobb városai Mohandzsedaró és a mai Pakisztán területén található Harappa voltak, amelyeket a helyi papság irányított. Itt alakultak ki a hinduizmus csírái is. Az i.e. 1500 és 200 közötti években közép-ázsiai árja törzsek özönlöttek el India északi részét és átvették az irányítást a terület fölött, a helyi lakosság pedig déli irányba menekült.

India gyarmatosítása a 16-17. században kezdődött meg. Az ország híres volt selyemszövevényeiről és fűszereiről, ami felkeltette az európai országok figyelmét. A Brit Kelet-indiai Társaság hajtotta végre India elfoglalását, ez a terület biztosította a kincstár számára a legnagyobb bevételt. Az egykori brit fennhatóság alapvetően meghatározta India mai államrendezkedését, azonban nem ők voltak az egyedüli európai nemzet, amely részt vett India felosztásában: 1510 óta portugál fennhatóság alá tartozott Goa és Franciaországnak, Dániának és Hollandiának is voltak kereskedelmi központjai a kontinensnyi országban. A Brit Kelet Indiai Társaság úgy tekintett Indiára, mint elsődleges meggazdagodási forrásra, éppen ezért az ország kulturális és vallási életébe nem szóltak bele. A gyarmatosítók hatalmuk kiépítése után erőteljes fejlesztésbe kezdtek, kiterjesztették a vas- és a szénbányászatot, fejlesztették a tea-, kávé- és gyapotültetvényeket, és jelentős vasútépítésbe kezdtek. Az angolok könnyítettek a földbirtokosok adminisztrációs terhein és egyszerűsítették az adóbeszedést. Ezzel az intézkedéssel azonban elősegítették egy nagyszámú elszegényedett földnélküli parasztság kialakulását, amelynek megléte a mai napig súlyos problémát jelent elsősorban Bihar és Nyugat-Bengál államokban. Az 1857-es észak-indiai felkelést követően az ország irányítása rendeleti úton a brit kormányhoz került. A brit uralom elleni első komolyabb ellenállásra a 20. század fordulóján került sor. Az India önkormányzására létrehívott Kongresszus végső célja a teljes függetlenség volt. Ehhez a Dél-Afrikából hazatért képzett jogász, Mahatma Gandhi segítségét is igénybe vette, a passzív ellenállás (satyagraha) politikáját alkalmazva.

A kolonializmusnak a II. világháború vetett véget, ekkorra India függetlenséghez való joga elvitathatatlanul vált. Az országban élő nagy muzulmán közösség ugyanakkor rádöbbsen, hogy egy független Indiában értelemszerűen hindu-dominancia érvényesülne, ezért megkezdődtek a muszlim függetlenedési törekvések. A 20. század beköszöntével Mahatma Gandhi vezetésével erőszakmentes tüntetések kezdődtek Indiában, melyek 1947. augusztus 15-én elérték céljukat és India függetlenné vált, de az ország hivatalosan csak 1950. január 26-án vált köztársasággá.

Az 1990-es években felerősödtek a különállási törekvések Indiában, amit jól mutat a hindu nacionalista párt, a Bharatiya Janata hatalomra jutása. Az ország 1998-ban elvégezte első sikeres nukleáris fegyvertesztjeit, ami szintén a nacionalista érzések felkorbácsolását volt hivatott szolgálni.

Kasmírra a határ menti csatározások 2002-ben azzal fenyegettek, hogy háborúvá terebélyesednek, közben pedig mind India, mind Pakisztán folyamatos nukleáris tesztet hajtott végre. A válság elmélyülése miatt az Egyesült Államok és Nagy-Britannia távozásra szólította fel állampolgárait a két országból. 2003 végére mindkét állam aláírta a tűzszüneti megállapodást és helyreállították a légi kapcsolatot a két főváros között, az indiai kormány pedig történelmi jelentőségű tárgyalásokat kezdett a kasmíri szeparatistákkal.

A 2004-es parlamenti választásokon a Sonja Gandhi által vezetett Kongresszusi Párt győzött és 10 év óta első ízben sikerült leváltani a hatalmon lévő hindu pártot. Sonja Gandhi visszautasította a miniszterelnöki posztot, maga helyett a gazdasági reformista Manmohan Singh-et jelölte a posztra, aki India első szikh vezetője lett.

A gyors urbanizáció, a túlnépesedés és a klímaváltozásból fakadó szélsőséges időjárás miatt 2050-re Indiában 200 millió ember kerülhet veszélybe. A Világbank szerint a megfelelő felkészülés és tájékoztatás sokat javíthat a helyzeten.

Ancient Enciklopédia: <http://www.ancient.eu.com/india/>

Mumbai információ oldal: <http://www.maharashtratourism.gov.in/>

Frissítve: 2022. augusztus

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság